

Årsmelding 2019 for NFSS

Nettverk: Funksjonshemmede, Seksualitet og Samliv

Det styret som ble valgt på årsmøtet har sittet hele perioden. Styret besatte og valgte de ulike verv på første ordinære styremøte.

Styret har bestått av følgende personer:

Leder:	Frode Skjelstad	Ålesund Sykehus Seksjon for spesialisert Habilitering, voksne, Sunnmøre E-post: frode.skjelstad@helse-mr.no	Helse Midt
Nesteleder:	Hege Nilsen	Nordlandssykehuset, Bodø Habiliteringsteamet for voksne, Bodø Epost: hege.nilsen@nordlandssykehuset.no	Helse Nord
Kasserer:	Hedda Sivertsen Lervold	Sykehuset Innlandet avd. Oppland Avd. for Habilitering, Seksjon for Habilitering for voksne Epost: hedda.sivertsen.lervold@sykehuset-innlandet.no	Helse Øst
Sekretær:	Cathrine Cecilie Pande Wølner	Sykehuset i Vestfold, Tønsberg. Voksenhabilitering E-post: cathrine.wolner@siv.no	Helse sør-øst
Styremedlem:	Hildegunn Hare	Stavanger Universitets Sjukehus AFMR Lassa, Seksjon for Habilitering for voksne Epost: hildegunn.hare@sus.no	Helse Vest

Styret har personlige varamedlemmer i fall de er fratredende selv:

Varamedlem Helse Midt: Eli Brandal
Helse Nord: Heidi Solvang
Helse Øst: Torunn H. Gammelsrud Finpå
Helse Sør-Øst: Rigmor Holm
Helse Vest: Tine Waller

Styrets arbeid i 2019

Styremøter:

Styret følger et årshjul som danner fundamentet/strukturen i arbeidet.

Det har vært avholdt 4 styremøter(fysisk) og 3 telefonstyremøter i 2019, samt at styremedlemmer har kontakt utenom satte møter dersom behov. De fysiske styremøtene har vært lagt til Oslo, samt styremøte under den årlige konferansen. Det benyttes i stor grad e-post, og Skype for helse-nett blant oss som sitter i styret. Dette fungerer fint både til orientering, drøfting av tema og saker ved behov, og som møteform innimellom.

Styret har behandlet 50 saker i inneværende år.

Hovedarbeidet til NFSS ved styret er planlegging og gjennomføring av den årlige nasjonale nettverkskonferansen.

Fra året 2017 ble det besluttet å lage en replikasjon, av tidligere replikasjon. Dette for å se om nettverket oppnår de mål som er ønsket, og om vi treffer med de kompetansehevende tiltakene som iverksettes hvor da bl.a. den nasjonale konferansen utgjør en vesentlig del. Replikasjonen ble påbegynt i 2018 og arbeidet med den er nå klar til å slutføres. Replikasjonens funn skal i presenteres under konferansen 2020 i Stavanger med tittelen «Seksualitet og funksjonshemminger- hvordan er situasjonen i

Konferanse 2019

Årskonferansen ble arrangert i Trondheim på Hotel Britannia

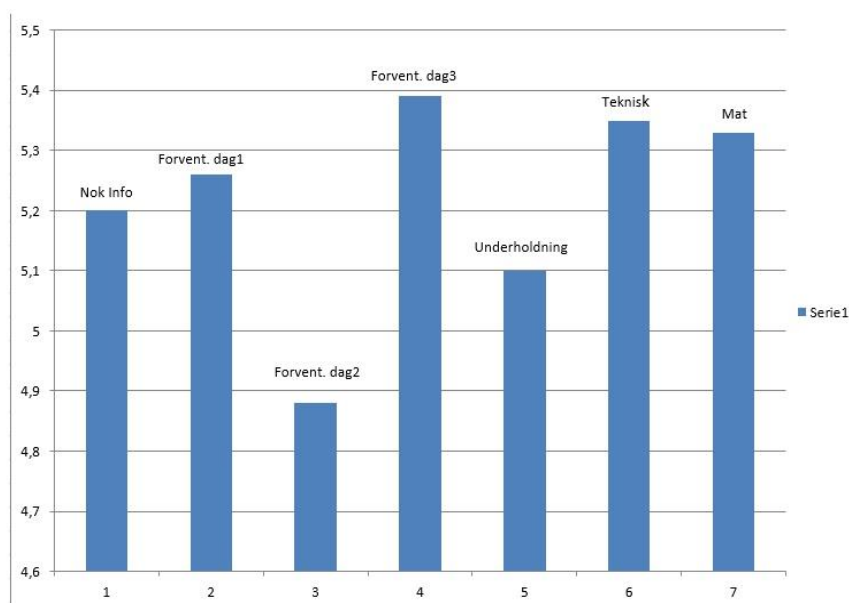
Temaet for denne konferansen var: «Seksualitet i et livsløpsperspektiv». Dette tema har blitt bærende for flere konferanser og betegner arbeidet til NFSS godt da det omfavner hele aldersspennet og inkluderer alle.

Det deltok ca.120 personer på konferansen hvorav rundt halvparten var fra Habiliteringstjenestene.

Æresmedlemmer

Marit Synnøve Strand Lomundal ble utnevnt til æresmedlem under årskonferansen på Britannia i Trondheim 2019.

Evaluering fra Konferansedeltagere

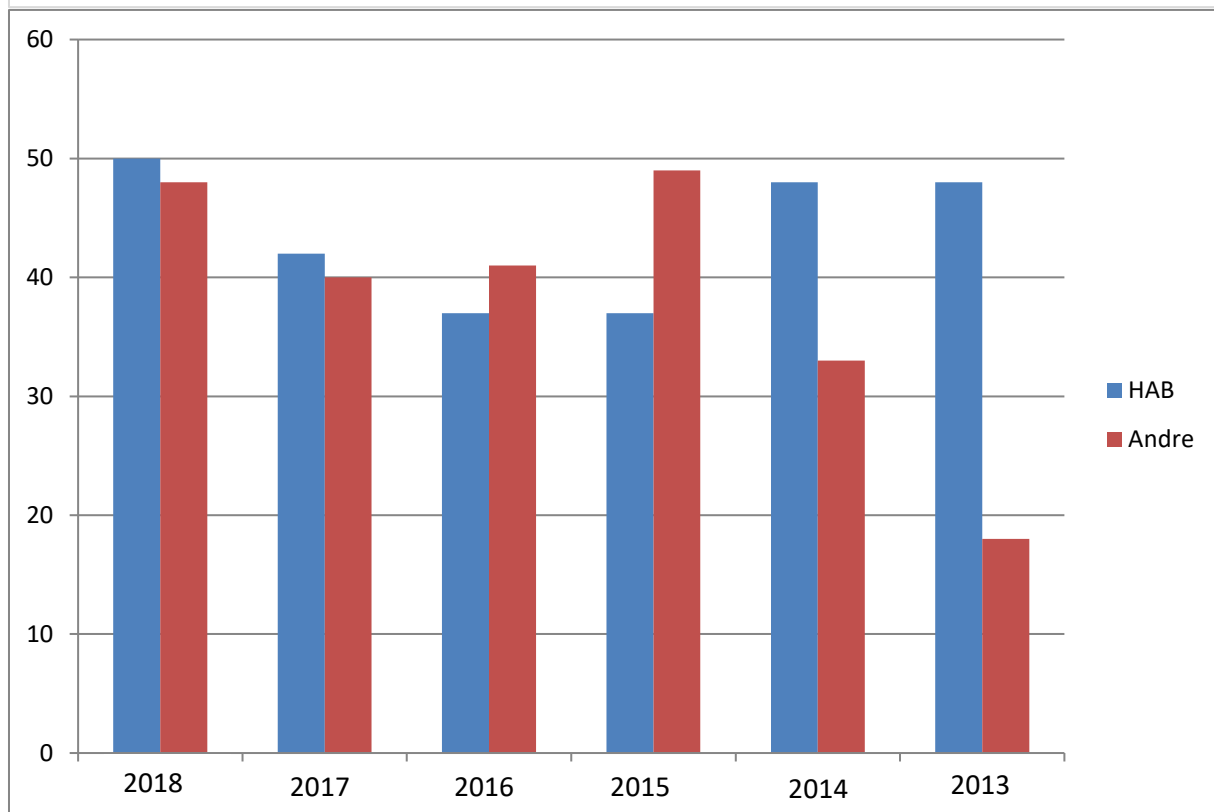
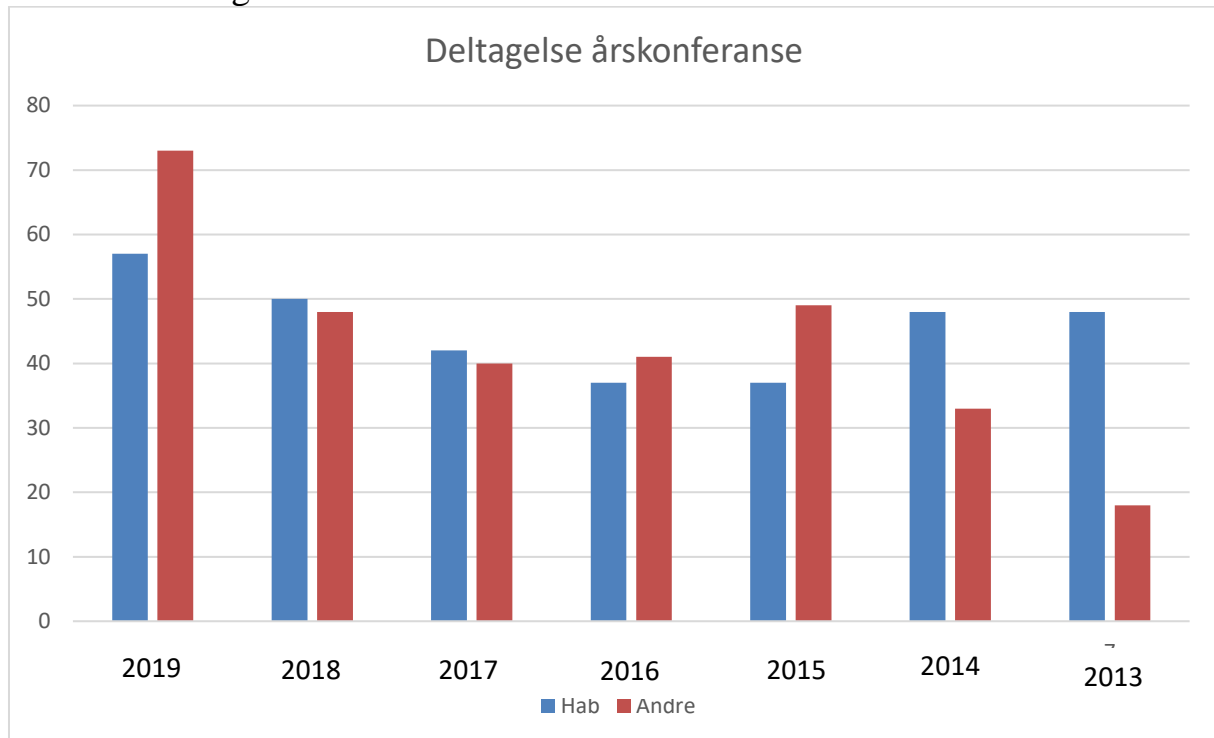

NFSS har ofte gode tilbakemeldinger på evalueringer fra konferansen, og benytter aktivt innspill for justeringer på det praktiske, samt til booking av forelesere og ønskede aktuelle temaer for konferansen slik at vi treffer flest mulig i fagfeltet.

Det er også en tendens til økende deltagelse på konferansen både blant deltagere fra spesialisthelsetjenesten, men også fra førstelinjetjenesten og andre arenaer. Dette viser til et økende behov for heving av kompetanse og økt fokus på tema seksualitet generelt og seksualitet ved ulike funksjonsnedsettelse.

Jmfr. statistikk neste side.

Statistikk deltagere NFSS 2013 - 2018

Samarbeid

NFSS samarbeider med flere ulike instanser når det gjelder kunnskap om funksjonshemning og seksualitet. Blant annet Statens Barnehus, Barne-ungdoms- og familiedirektoratet, MSO (medisinernes seksualopplysning) SMISO - Senter mot incest og seksuelle overgrep, Fylkesmennene, NAKU, SOR og Unge funksjonshemmedes organisasjon.

Da vi i svært mange saker jobber tett på kommunen, arbeides det jevnlig med kompetanseoverføring til ulike fagmiljøer der, noe som bidrar til godt forebyggende arbeid og økt kvalitet på tjenestene. Dette er etter samhandlingsreformens intensjoner, og føringer Helsedirektoratet har gitt NFSS i sitt tildelingsbrev.

NFSS som fagnettverk må ha sitt fundament i et mandat. Arbeidet må også være basert på et behov hos aktører og deltagere til å treffes for faglig påfyll. Nettverket må ha engasjement og søke å påvirke fagfeltet via nasjonale konferanser, arbeid regionalt og være en viktig instans i nasjonale høringer.

Det er viktig å arbeide systematisk for kompetanseheving på feltet og på den måten forankre viktigheten av arbeid på fagfeltet hos ledelse i kommunene, de ulike helseregionene/ helseforetakene og direktorat. Styret har inneværende periode brukt tid på å drøfte utarbeidelse av strategiplan. En slik plan ville vært til nytte når en skal dokumentere ovenfor Helsedirektoratet hvordan tildelte midler er tenkt brukt.

Det er påbegynt en fremdriftsplan for «*Nasjonal strategiplan –seksuell helse. Sexologi og habilitering: Seksualiteten til glede og som utfordring 2021 – 2025. Habiliteringstjenestene for barn, unge og voksne.*

Økonomi

Med bakgrunn i årsmelding fra 2018, så er det fortsatt slik at styret i NFSS jobber med å balansere regnskapet, slik at midler det søkes om fra helsedirektoratet blir bokført innenfor det året man faktisk søker midler for. Dette er en jobb som krever kompetanse i hht regnskap og styret har derfor vært nødt til å be om bistand fra autorisert regnskapsfører. Bokføring av midler og vurdering av egenkapital er nå på vei i riktig retning og det forventes at dette vil være i orden i løpet av 2020, 2021.

Kasserer vil legge frem revidert regnskap for 2019, og budsjett for neste års drift på årsmøtet.

Nettverket fikk sin egen nettside www.nfss.no i 2009. Denne siden skal fortsette å være operativ, og det er ønskelig at nettverkets medlemmer kommer med aktuelle innspill og bidrag som kurs, konferanser, fagartikler, utdanningsmuligheter osv. Mange tar kontakt med nettverket etter at de har sett informasjon på nettsiden, og på den måten spres temaet funksjonshemming/utviklingshemming og seksualitet.

Styret har engasjert et firma til å revidere nettsiden og drifte denne. Medlemmer i styret har også redigeringsmuligheter og tilgang til å administrere enkelte områder. Nettsiden var delvis revidert og ble presentert på konferansen i Trondheim 2019.

Facebook

Facebooksiden «NFSS – Nettverk: Funksjonshemmede, seksualitet og samliv» er administrert av styret i NFSS. Dette er en lukket gruppe som krever forespørsel om medlemskap. Gruppen ble opprettet september 2017 og har i dag over 300 medlemmer. Gruppen deler konferanser, kurs, litteratur, forskning, spørsmål fra medlemmer og lignende.

Samarbeid med Helsedirektoratet

Styret i NFSS har alltid fått faglig støtte fra Helsedirektoratet i tillegg til økonomisk støtte. Den økonomiske støtten har over år gjort det mulig å drive nettverk og arrangere den nasjonale konferanse som kommer hele fagfeltet til gode og som er i tråd med nasjonale føringer jmf. «Snakk om det – Strategiplan seksuell helse 2017 -2022» NFSS samarbeider godt med Arild Johan Myrberget som fungerer som kontaktperson i direktoratet.

Seksualtekniske hjelpemidler

Informasjon vedr. seksualtekniske hjelpemidler finnes på NAV sine sider. <https://beta.nav.no/no/person/hjelpemidler/hvor-trenger-du-hjelp/dagligliv-og-fritid/seksualtekniske-hjelpemidler>

Ansatte ved Habilitering som arbeider med tema seksualitet, veileder målgruppen ved spørsmål om seksualtekniske hjelpemidler. Alle autoriserte leger i Norge kan rekvirere/ bestille seksualtekniske hjelpemidler. Det er også mulig å skaffe seksualtekniske hjelpemidler som ikke er på avtale med NAV.

Steriliseringsrådet.

Steriliseringsrådet ble oppnevnt våren 2012 og er utnevnt for 4 år. Rådet fungerer som klageinstans for de fylkesvise steriliseringsnemdene. Rådet skal spre informasjon om sterilisering og følge med på det som skjer på området. Steriliseringsrådet har ofte hatt informasjon på de nasjonale konferansene om sitt arbeid og hva som er faglig aktuelt på feltet. Spesialisthelsetjenesten ved Habiliteringstjenestene veileder ofte i saker som omhandler sterilisering og personer med utviklingshemming. Peter Zachariassen er en kontakt for NFSS inn i steriliseringsrådet.

Gjeldende veileder til lov og forskrift «Lov om sterilisering» - 2012 IS-2024.

www.helsedirektoratet.no/folkehelse/seksuell-helse/sterilisering/Sider/default.aspx
<https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/steriliseringsloven-med-kommentarer>

Deltagelse fra NFSS på Nordisk konferanse.

Tidligere år har hele eller deler av styret i NFSS reist på den Nordiske sexologi konferansen, NACS. I 2017 ble en representant sendt avgårde. I 2018 og 2019 ble dette ikke prioritert, da det ikke er i tråd med de retningslinjer Helsedirektoratet legger til grunn for bruk av midler som blir tildelt.

Styrets stemme

NFSS ønsker å være en aktuell aktør når det gjelder retningslinjer og høringer som gjelder habiliteringsfeltets målgruppe. Det er tidligere gitt uttalelse vedr. nye nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfaglige utdanninger, og man arbeider nå med uttalelser vedr. nasjonal handlingsplan om vold i nære relasjoner, samt ser på mulighetene for å uttale oss om høringsuttalelsen vedr. kjønnsinkongruens.

Satsningsområder.

Det er lagt føringer for kompetansehevende arbeid mot førstelinjen, samt spesialisthelsetjenesten ved Habiliteringstjenestene fra Helsedirektoratet.

Dette er drøftet i styret og man ønsker å videreføre dette arbeidet.

Det har fra styret sin side vært viktig å holde fokus på å ivareta habiliteringstjenestene og samtidig ivareta representanter fra andre arenaer. Det ble til konferansen i Trondheim lagt stor vekt på at det faglige innholdet skulle gjenspeile ulike arenaer, fagfelt og ulike grad av kompetanse og erfaring hos deltagerne.

Regionalt arbeid

Helse sør-øst

Det er etablert nettverk med førstelinjen i Vestfold og Agder.

Det er avholdt samlinger i disse fylkene samt i Telemark i løpet av året med temaer knyttet til seksualitet. Ansatte i Habiliteringstjenestene har hatt sine regionale samlinger med representanter fra både barne- og voksenhabilitering hvor status i hvert fylke blir drøftet. I tillegg drøftes caser som den enkelte ønsker en faglig vurdering av.

Det er noe ulik pågang på saker knyttet til seksualitet i det enkelte fylke. Det arrangeres kurs både for ansatte, familier, og på skoler og tilrettelagte arbeidsplasser.

Helse -øst

Revidering av Kroppkunn og Sexkunn er gjennomført.

Det har vært arrangert konferanse i samarbeid med RVTS.

De har regionale samlinger en gang i året, i tillegg til regionalt møte på årskonferansen. I løpet av året er det avviklet en rekke kurs, workshops for førstelinjen for når det kompetanseheving rundt tema seksualitet. Regionen har etablert og videreført samarbeid med forskjellige aktører, slik som Statens Barnehus, RVTS Øst, Ligestillingscenteret for å nevne noen.

Helse- midt

Arrangerer fagdager med seksuell helse som tema en gang pr år i Trøndelag. Det er etablert styringsgruppe der habiliteringstjenestene, fylkesmannen, NFU og kommunene er representert. Det har også vært arrangert konferansedager i Møre og Romsdal i samarbeid med andre aktører. Det har vært innlegg fra regionalt nettverk på regional ledersamling for å informere om NFSS nasjonalt og regionalt, der man har spurt om muligheten for å utarbeide en regional strategiplan fra habiliteringstjenestene.

Det har vært utført mer lokale kurs i pasientsaker. Møre og Romsdal deltar i flere prosjekter som drives av andre og det arbeides med samme modell som Trøndelag for å få etablert årlige fagdager.

Det har blitt søkt midler i HF til prosjekt for implementering i skole til å kurse lærere i å undervise i tema seksualitet.

Spesialisert habilitering, Sunnmøre og Nordmøre og Romsdal har faste samarbeidsmøter 2-3 ganger i året med Statens barnehus i Ålesund. Det avholdes en konferanse om nettrelaterte overgrep 23 januar 2020, som er et samarbeid mellom habiliteringstjenestene i fylket, barnehuset/politi og fylkesmann.

På bakgrunn av økt antall henviste saker om temaet seksualitet, har tjenestene økt fokus på kompetanseheving til ansatte i kommunene.

Helse-vest

Har et eget fagnettverk på SUS som arbeider med tema seksualitet og funksjonshemmede.

Arrangør av disse nettverkssamlinger er Helseforetaket v/ KE, Koordinerende Enhet.

Fagnettverket er godt forankret i ledelsen i Helse Vest. HABU og HAVO samarbeider om

felles samlinger. Det ble i november 2019 arrangert fagdag for lokalt fagnettverk om psykiske lidelser og utfordrende atferd hos personer med utviklingshemming hvor fokuset på årets fagdag var Utviklingshemming og seksualitet. Representanter fra NFSS deltok.

Det er opprettet konsultasjonsteam med Statens Barnehus i Stavanger. Habiliteringstjenesten er medlem i teamet.

Helse- nord

Nord har hatt kurs for ansatte i kommunen og for habiliteringstjenestens målgruppe. Fagnettverket i helse-Nord har hatt faste møter i 2019, ofte gjennom videokonferanse av naturlige årsaker. De har i samarbeid med RFAAT arrangert konferanse i Tromsø om autismspekterforstyrrelser og kjønnsidentitet med Dr Isabelle Hénault, som til daglig jobber ved Clinique Autisme et Asperger de Montréal i Canada

Flere i fagnettverket er med å skriver bok om rettsikkerhet, utviklingshemmede og overgrep er ferdigstilt og sendt forlag høsten 2019. Mulig lansering til konferanse 2020?

Fagnettverket har også hatt casedrøftinger og samarbeid med psykologspesialist Atle Austad.

Alle regioner var representert under konferansen i Trondheim 2019

Styret takker for tilliten!

Frode Skjelstad
Leder

Hege Nilsen
Nestleder

Hedda Sivertsen Lervold
Kasserer

Hildegunn Hare
Styremedlem

Cathrine C. Pande Wølner
Sekretær
